

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16C/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120203348
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8120203348.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: H.. E. D., X.. XX.XX.XXXX, L. H. R.F. XX, XXX XX V., zastúpený zákonným zástupcom: H.. V. O., X.. XX.XX.XXXX, L. H. R. XX, XXX XX V., právne zastúpený: Mgr. Peter Troščák, advokát, so sídlom Hlavná 50, 080 01 Prešov, proti žalovanému: Ľ. F., X. XX.XX.XXXX, L. B. J. XX, XXX XX J., o určenie vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu 10.3.2020 sa žalobca domáhal určenia, že je vlastníkom osobného motorového vozidla R. A., Y.:E., evidenčné číslo: J. XXXGJ na tom skutkovom základe, že rozhodnutím Úradu práce, soc. vecí a rodiny Prešov zo dňa 5. 12. 2017 mi bol priznaný peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla vo výške 6 638,79 € z dôvodu, že som fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. So zreteľom na tento peňažný príspevok moja matka H.. V. O.Š. v začiatkom roku 2018 zakúpila osobné motorové vozidlo zn. R. A., Y.: E., ktorému po prihlásení na Okresnom dopravnom inšpektoráte Prešov bolo pridelené ev. č.: J., pričom vlastníkom tohto vozidla som sa stal ja, a moja matka držiteľkou osvedčenia. Následne dňa 26. 9. 2019 moja matka pre finančné problémy uzatvorila kúpnu zmluvu s G. H., na ktorého previedla vlastnícke právo k predmetnému vozidlu, kde G. H. jej ústne sľúbil, že ide o záloh a predmetné vozidlo vráti späť, ak matka do troch mesiacov mu vráti sumu 5 000 €. Keď G. H. svoj sľub nedodržel a matka to zistila, tak konanie G. H. vzbudilo u matky podozrenie, či nejde o nejaký podvod, a preto matka podala trestné oznámenie na G. H.. Vzhľadom na podozrenie zo spáchania trestného činu, na Okresnom riaditeľstve PZ v Prešove prebiehalo vyšetrovanie pod sp. zn. ČVS: ORP-1134/4-VYS-PO-2019, pričom z uznesenia zo dňa 16.1.2020 sa matka dozvedela, že vlastníkom predmetného vozidla už je žalovaný Ľ. F.. Matka prostredníctvom právneho zástupcu vykonala nazretie do vyššie uvedeného vyšetrovacieho spisu, pričom z neho bola zistená história vlastníkov predmetného vozidla, pričom súčasným (posledným) nadobúdateľom (a teda vlastníkom) predmetného motorového vozidla je žalovaný Ľ. F.. Zároveň žalobca žiadal súd o vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa nakladania s predmetným osobným motorovým vozidlom, najmä ho predať, darovať, zameniť, dať do nájmu alebo bezplatného užívania vložiť ako nepeňažný vklad do obchodnej spoločnosti alebo družstva, zaťažiť záložným právom, zabezpečovacím prevodom práva až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

2. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 16C/19/2020-22 zo dňa 1.4.2020 o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd rozhodol tak, že uložil žalovanému povinnosť zdržať sa nakladania s

predmetným osobným motorovým vozidlom najmä ho predať, darovať, zameniť, dať do nájmu alebo bezplatného užívania, vložiť ako nepeňažný vklad do obchodnej spoločnosti alebo družstva, zaťažiť záložným právom, zabezpečovacím prevodom práva až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

3. Proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia podal žalovaný písomným podaním doručeným súdu 29.4.2020 odvolanie, pričom konštatoval, že dňa 6.10.2019 od spoločnosti AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s. v pobočke v Prešove kúpil motorového vozidla značky R. A. s evidenčným číslom J. XXXGJ, kde AUTOCENTRUM ho uistilo, že na predmetnom motorovom vozidle neviaznu žiadne ťarchy, bola vykonaná kontrola odcudzenia, kontrola VIN, registrácie, exekúcie, platby DPH a kontrola stavu tachometra. Vzhľadom na uvedené považoval rozhodnutie tunajšieho súdu o vydanie neodkladného opatrenia za nesprávne.

4. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 8Co/29/2020-39 zo dňa 29.6.2020 rozhodol tak, že zmenil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

5. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním obsahu spisu konštatovaním, že na č. l. 1 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. l. 10 a nasl. je kúpna zmluva zo dňa 26.9.2019 uzatvorená medzi predávajúcim V. O. a kupujúcim G. H., týkajúcu sa predmetného motorového vozidla R. A., na č. l. 12 je fotokópia preukazu FO ZŤP, na č. l. 13 je osvedčenie o evidencii motorového vozidla tzv. technický preukaz, na č. l. 14 je uznesenie ORPZ PO, ktorým bolo vyriešené trestné oznámenie matky žalobcu, na č. l. 18 a nasl. je fotokópia rozhodnutia ÚPSVaR PO zo dňa 5.12.2017, ktorým bol priznaný peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla vo výške 6.638,79 eur, na č. l. 20 je história vlastníkov predmetného motorového vozidla s webovej stránky MV, na č. l. 22 sa nachádza uznesenie tunajšieho súdu č. k. 16C/19/2020-22 zo dňa 1.4.2020, ktorým súd vo vzťahu k návrhu na nariadenie NO uložil žalovanému povinnosť zdržať sa nakladania s predmetným osobným motorovým vozidlom až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej, na č. l. 28 a nasl. je kúpna zmluva uzatvorená medzi predávajúcim spoločnosťou AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s. a kupujúcim L. F., teda žalovaným zo dňa 6.10.2019, na č. l. 39 sa nachádza uznesenie KS PO č. k. 8Co/29/2020-39 zo dňa 29.6.2020, ktorým súd zamietol návrh na nariadenie NO, na č. l. 65 sa nachádza rozsudok tunajšieho súdu č. k. 28Ps/33/2020-53 zo dňa 28.4.2021, ktorým súd obmedzil spôsobilosť žalobcu na právne úkony v tam vymedzenom rozsahu, na č. l. 76 a nasl. sa nachádza vyjadrenie žalobcu prostredníctvom právneho zástupcu zo dňa 5.11.2021 spolu s prílohami, pričom zistil tento skutkový stav:

6. Na základe kúpnej zmluvy zo dňa 26.9.2019, kde predávajúcim bola V. O. (matka žalobcu) a kupujúcim G. H. z tejto kúpnej zmluvy vyplýva, že predávajúci sa zaväzuje dodať a predať a kupujúci sa zaväzuje prevziať a zaplatiť za motorové vozidlo značka R. A. s evidenčným číslom J. XXXGJ kúpnu cenu vo výške 5.000 eur.

7. Z osvedčenia o evidencii predmetného motorového vozidla, t. j. R. A. s evidenčným číslom J. XXXGJ (č. l. 13 spisu) vyplýva, že vlastníkom tohto vozidla je žalobca - E. D. a držiteľom tohto motorového vozidla je V. O. (matka žalobcu).

8. Z uznesenia Okresného riaditeľstva PZ v Prešove odbor kriminálnej polície ČVS: ORP-1334/4-VYS-PO-2019 zo dňa 16.1.2020 vyplýva, že trestné oznámenie V. O. pre podozrenie z trestného činu podvodu podľa § 221 Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť G. H. bolo odmietnuté, lebo nie je dôvod na začatie trestného stíhania.

9. Z rozhodnutia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prešov zo dňa 5.12.2017 (č. l. 18 a nasl. spisu) vyplýva, že Úrad vyhovel žiadosti maloletého E. D. zastúpeného zákonným zástupcom V. O. a priznal mu peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla vo výške 6.638,79 eur.

10. Z kúpnej zmluvy predávajúceho AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s. a kupujúceho L. F.Í. (žalovaný) zo dňa 6.10.2019 vyplýva, že predávajúci predal kupujúcemu osobné motorové vozidlo značky R. A. s evidenčným číslom J. XXXGJ za kúpnu cenu 9.499 eur.

11. Z rozsudku tunajšieho súdu č. k. 28Ps 33/2020-53 zo dňa 28.4.2021 vo veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony osoby E. D., X.. X.X.XXXXX (v tomto konaní žalobca) vyplýva, že súd obmedzil uvedenú osobu okrem iného v tom zmysle, že nie je spôsobilá vybavovať si svoje finančné záležitosti, brať pôžičky a úvery, uzatvárať kúpne, nájomné a iné zmluvy, vykonávať finančné operácie a nakladať s majetkom presahujúcim sumu 1 euro mesačne, pričom za jeho opatrovníka bola ustanovená jeho matka, V. O.. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 27.5.2021.

12. Z písomného podania právneho zástupcu žalobcu zo dňa 5.11.2021 vyplýva, že argumentácia k dobrej viere nadobúdateľa uvedeného v uznesení KS PO sp. zn. 8Co/29/2020 zo dňa 29.6.2020 nie je úplne správna, pretože opomína iné nálezy Ústavného súdu SR, navyše už bola prekonaná. Žalobca poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I US50/2010 zo dňa 10.2.2010 a rovnako tak na uznesenie NS SR sp. zn. 1 VObd0/2/2020 zo dňa 27.4.2021, z ktorého vyplýva, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do nehnuteľností, pričom analogicky poukázal na situáciu vzťahujúcu sa na hnutelnú vec ako je tomu v tomto prípade a konštatoval, že v iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. Konštatoval, že s poukazom na základné princípy CSP okrem iného aj na princíp právnej istoty je nutné spor rozhodnúť v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít ako aj princípu hospodárnosti konania.

13. Na pojednávaní konanom 11.11.2021 právny zástupca žalobcu uviedol, že poukazuje najmä na stanovisko veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia NS SR zo dňa 27.4.2021, z ktorého vyplýva, že nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka nie je možné, pričom poukázal na to, že nesúhlasí so závermi uznesenia KS PO vo vzťahu k totožnej téme, teda kde Krajský súd ustálil, že je potrebné rešpektovať dobromyseľnosť nadobúdateľa. Už prvý prevod vlastníckeho práva k motorového vozidla na pána H. bol neplatným, nakoľko došlo k prevodu vlastníckeho práva z nevlastníka na ďalšiu osobu a teda došlo k porušeniu zásady nemo plus iuris. Navrhol žalobe vyhovieť a určiť, že vlastníkom tohto predmetného motorového vozidla je žalobca, ktorého vlastnícke právo bolo porušené reťazením prevodov na ďalšie osoby. Nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

14. Na tomto pojednávaní žalovaný uviedol, že sa nestotožňuje s názorom žalujúcej strany. Konštatoval, že si kúpil auto z licencovaného autobazáru AAAUTO, kde bol ubezpečený, že na tomto aute neviaznu žiadne dlhy, žiadne exekúcie a auto kúpil v dobrej viere. Nemôže za to, aké predchádzajúce prevody vlastníckych práv tohto auta prebehli, veril aj v to, že auto bolo zapísané na Dopravnom inšpektoráte. Keďže prvotný prevod osobného motorového vozidla robila za žalobcu jeho matka, bolo už vtedy známe, že v osvedčení o evidencii motorových vozidiel bol uvedený ako vlastník vtedy maloletý žalobca a teda už na dopravnom inšpektoráte bola urobená chyba, keďže nemali zapísať vlastnícke právo ďalšej osobe. Konštatoval, že sa cíti byť vlastníkom tohto motorového vozidla, ktoré kúpil v dobrej viere až od ďalšej osoby a cíti sa v celej veci byť podvedený. Uviedol, že z celej veci je roztrasený a cíti to ako psychickú ujmu. Navrhol žalobu zamietnuť, nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

15. Súd prvej inštancie na základe vyššie zisteného skutkového stavu právne uzatvára:

16. Podľa § 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

17. Podľa § 34 OZ právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

18. Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

19. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Podľa § 588 OZ z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

21. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu ako aj citovaných právnych predpisov súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, pričom sa riadil nasledovnými úvahami.

22. Neboli zo strany sporových strán spochybňované prevody motorového vozidla pôvodne zo žalobcu, matkou žalobcu, na G. H., neskôr z G. H. na AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s. a napokon z AUTOCENTA AAA AUTO a.s. na žalovaného.

23. Rovnako je pravdivé tvrdenie, že v čase prvotného prevodu matkou žalobcu na G.Y. H. bol v osvedčení o evidencii motorových vozidiel ako vlastníka vozidla uvedený žalobca a ako držiteľ osvedčenia jeho matka, ktorá vozidlo vo vlastníctve svojho syna previedla na G. H..

24. Dostávajúc sa k meritu veci bolo nutné vysporiadať sa s otázkou, či má v danej veci prednosť zásada nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet (nikto nemôže previesť na iného viac práv ako sám má) argumentovaná žalobcom alebo dobromyseľnosť nadobúdateľa a aktuálneho vlastníka predmetného motorového vozidla, ktorou argumentoval žalovaný.

25. Súd prvej inštancie uvádza, že v zmysle zásady iura novit curia má vedomosť ako o nálezoch Ústavného súdu Slovenskej republiky z 16.3.2016 vo veci I. ÚS 549/2015, resp. z 20.12.2017 vo veci I. ÚS 460/2017, ktorými došlo k prelomeniu zásady nemo plus iuris, tak má súd vedomosť aj o ostatnom rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.4.2021 sp. zn. 1 VObdo 2/2020, z ktorého vyplynulo, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo.

26. Taktiež je nevyhnutné uviesť, že rozhodovanie súdu musí korelovať s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Ďalej je potrebné zdôrazniť, že za najvyššie súdne autority v právnom systéme Slovenskej republiky možno považovať či už Najvyšší súd SR alebo Ústavný súd SR.

27. Vychádzajúc z komparácie dvoch princíпов ochrany, teda princípu ochrany vlastníckeho práva a princípu ochrany dobrej viery poctivého nadobúdateľa, súd akcentujúc, že rozhodnutie musí byť ako zákonné tak aj spravodlivé, prikláňa sa pri špecifikách prejednávanej veci k princípu ochrany dobromyseľného nadobúdateľa - žalovaného.

28. Akcentujúc práve spravodlivé usporiadanie vzťahov dospel súd k záveru, že nemôže byť na ujmu dobromyseľného nadobúdateľa tá skutočnosť, že pred tým ako sám nadobudol vlastnícke právo, došlo ešte k dvom ďalším prevodom, o ktorých vedomosť nemal, a ako sám uviedol nakupoval auto v dobrej viere, že toto je právne voľné. Bola to matka žalobcu, ktorý vykonala prvotný prevod majúc vedomosť o tom, že nie je vlastníkom motorového vozidla a napokon ani následné zápisy príslušného administratívneho orgánu (dopravného inšpektorátu) nemôžu byť na ťarchu žalovaného.

29. Matka žalobcu previedla motorové vozidlo vo vlastníctve jej syna - žalobcu v čase prevodu ešte neploletého, pričom jej syn bol právoplatným rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 28Ps 33/2020-53 zo dňa 28.4.2021 výrazne obmedzený v spôsobilosti na právne úkony. Tak ako v minulosti, v čase prvotného prevodu motorového vozidla, aj v súčasnosti je to matka žalobcu, ktorá bola ustanovená obstarávať pre svojho syna všetky právne relevantné záležitosti. Pozitívne ako aj negatívne následky konania opatrovníka majú následne dopad na práva opatrovanca, ako tomu bolo aj v tejto prejednávanej právnej veci.

30. Každá osoba musí niesť následky svojho konania, pričom pri vyhovení žalobe by to bol žalovaný, ktorý by nezavinene prišiel aj o motorové vozidlo aj o finančné prostriedky, ktoré zaplatil predávajúcemu, nehovoriac o tom, že rozhodnutie v prospech žalobcu by potenciálne vyvolalo ďalšie súdne spory, aby došlo k reštitúcii nárokov do stavu pred prvotným prevodom motorového vozidla matkou žalobcu na ďalšiu osobu.

31. Napokon podrobením uvedených právnych vzťahov prísnemu testu proporcionality dospel súd k záveru, že ochrana dobrej viery dobromyseľného nadobúdateľa - žalovaného musí mať prednosť pred ochranou pôvodného vlastníckeho práva. Všeobecne uznávaná predstava spravodlivosti svedčí prevalencii práv nadobudnutých dobromyseľne pred ľahostajným prístupom k vlastným majetkovým právam. Neposkytnutím ochrany dobrej viery nadobúdateľa motorového vozidla by dochádzalo k rozvratu konceptu princípu dôvery v právny štát a zároveň k negovaniu právnej istoty v súkromnoprávných vzťahoch.

32. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je uvedeného vo výrokovej časti tohto rozsudku.

33. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

34. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

35. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

36. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 Civilného sporového poriadku súd, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Nakoľko bol žalobca vo veci neúspešný, nemá právo na náhradu trov konania a naopak žalovaný mal plný úspech v tomto konaní, avšak žiadne trovy mu nevznikli, rozhodol súd tak, že žalovanému trovy konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 C.s.p v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.